

OPINIA NR 64/ 2023 PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA Z DNIA 28 sierpnia 2023 r.

dotycząca projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia miejsc na terenie Gminy Miejskiej Kraków, gdzie zostanie wprowadzone odstępstwo od ogólnego zakazu spożywania napojów alkoholowych w przestrzeni publicznej - druk nr 3544.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 roku w sprawie Statutu Miasta Krakowa (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2019 r. poz. 7074 oraz z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się negatywnie projekt uchwały wniesiony przez Grupę Radnych Rady Miasta Krakowa w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia miejsc na terenie Gminy Miejskiej Kraków, gdzie zostanie wprowadzone odstępstwo od ogólnego zakazu spożywania napojów alkoholowych w przestrzeni publicznej - druk nr 3544.

UZASADNIENIE

Na terenie Krakowa funkcjonuje ponad 1400 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (bary, puby, restauracje, itp.). Większość punktów sprzedaży znajduje się w Dzielnicy I Stare Miasto. Spora część z tych miejsc posiada ogródki gastronomiczne, w których można spożyć alkohol na świeżym powietrzu. Wiele ogródków jest zlokalizowanych w centrum Starego Miasta, na Kazimierzu oraz w Podgórzu. Wzdłuż Bulwarów Wiślanych zacumowanych jest wiele barek i statków, na których również można legalnie spożyć alkohol.

Nie należy zapominać również, że w całym Mieście jest również ponad 1400 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (placówki detaliczne).

Do Urzędu Miasta Krakowa, ale również do Rad Dzielnic, wpływa wiele skarg mieszkańców na zakłócanie porządku publicznego przez klientów punktów sprzedających lub podających do spożycia alkohol. Mieszkańcy skarżą się na skutki spożywania alkoholu, czyli najczęściej na hałas, zaśmianie przestrzeni publicznej, załatwianie potrzeb fizjologicznych przez osoby nietrzeźwe, krzyki, wulgaryzmy, itp.

Mając powyższe na uwadze warto wspomnieć o art. 14 ust. 2a i 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023, poz. 165 z późn. zm.), którego przepisy stanowią, że:

Zabrania się spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów.

Rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, w określonym miejscu publicznym na terenie gminy odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych, jeżeli uzna, że nie będzie to miało negatywnego wpływu na odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, o której mowa w art. 2 ust. 1, i nie będzie zakłócało bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Skargi mieszkańców zainicjowały działania Krakowa w celu dążenia do zmiany przepisów i wprowadzenia możliwości ograniczenia godzin sprzedaży nocnej. Należy przypomnieć, że Rada Miasta Krakowa już w 2016 r. podejmowała działania w celu ograniczenia sprzedaży alkoholu w porze nocnej. W dniu 26 października 2016 r. skierowano do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej rezolucję nr 49/LV/16, w której apelowano o zwiększenie uprawnień samorządu w zakresie m.in. możliwości regulacji godzin otwarcia punktów detalicznych sprzedających alkohol. W rezultacie w 2018 r. doszło do zmiany ustawy z dnia

26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi polegającej na umożliwieniu radom gmin wprowadzenia ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Ostatecznie od 1 lipca br. zaczął w Krakowie obowiązywać we wszystkich dzielnicach Krakowa, w godzinach od północy do 5.30, zakaz sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Należy podkreślić, że Radni Miasta Krakowa byli zgodni co do zasadności wprowadzenia ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży. Za uchwałą nr CX/2970/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 maja 2023 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego dnia 25 maja 2023 r., poz. 3781) głosowało 32 Radnych, nikt nie głosował przeciw, a głosów wstrzymujących się było 5.

Podobne działania podejmowane były przez Radę Miasta Krakowa wielokrotnie. Przykładowo można przytoczyć następujące dokumenty:

- rezolucja nr 31/XLV/00 Rady Miasta Krakowa zebranej na sesji w dniu 8 marca 2000 r. w sprawie nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w której Rada Miasta zwracała się do Sejmu RP o taką zmianę zapisu art. 14 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która umożliwi radom gmin wprowadzenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na obszarze całej gminy, argumentując to „powszechnie odczuwaną przez mieszkańców naszego Miasta potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania porządku publicznego”,
- rezolucja nr 14/XXI/15 Rady Miasta Krakowa zebranej na sesji w dniu 8 lipca 2015 r. do Postów, Senatorów, Rządu Rzeczypospolitej w sprawie konieczności dokonania zmian w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ustalania przez lokalny samorząd szczegółowych zasad sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży.

Trudno byłoby uzasadnić w takiej sytuacji, w kilka miesięcy po wprowadzeniu ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży alkoholu, podejmowanie decyzji przez Radę Miasta Krakowa, polegającej na umożliwieniu spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym. Nie tylko stałoby to w sprzeczności z podjętym w maju br. działaniem skutkującym ograniczeniem dostępności alkoholu, ale niewątpliwie wpłynęłoby na wzrost interwencji dotyczących zakłócania porządku publicznego i utrudniłoby możliwość dokonania oceny skuteczności wprowadzonych niedawno zmian w zakresie dostępności alkoholu i bezpieczeństwa publicznego. Byłby to bowiem dodatkowy czynnik wpływający na liczbę interwencji Policji i Straży Miejskiej Miasta Krakowa.

Przyjęcie przedmiotowej uchwały mogłoby również zostać uznane za sprzeczne z lokalną strategią ograniczania dostępu do alkoholu, a więc z założeniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 przyjętego uchwałą nr CI/2746/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 grudnia 2022 r. Jednym z siedmiu celów operacyjnych Programu jest: „Ograniczanie dostępu do alkoholu” (Cel 7, pkt. VI CEL GŁÓWNY, CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA PROGRAMU - str. 68). Ograniczanie dostępu do alkoholu to zadanie podstawowe, bezpośrednio realizujące Program. Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych i zachowań nałogowych oraz redukcja zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków oraz podejmowania innych zachowań nałogowych i ryzykownych przez dzieci i młodzież. Tworzenie przez Radę Miasta Krakowa strefy spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym mogłoby zostać również uznane za sprzeczne z innym celem operacyjnym Programu, a mianowicie celem nr 2, który został opisany jako „Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności

w życiu społecznym”, realizowanym przykładowo poprzez „promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież...”. Co prawda, młodzież nie może spożywać alkoholu i strefa nie byłaby do niej adresowana, ale nie można jednoznacznie zagwarantować, że młodzież nie znajdzie się w sferze oddziaływania takiego miejsca.

Odnosząc się do samej idei przeprowadzenia konsultacji społecznych w tej sprawie, należy zauważyć, że mieszkańcy niedawno byli pytani o sprawy związane ze spożywaniem alkoholu w Mieście. Przed skierowaniem projektu uchwały w sprawie wprowadzenia ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży alkoholu do Rady Miasta Krakowa została zbadana opinia mieszkańców w tej sprawie. W celu poznania opinii mieszkańców na ww. temat w dniach od 14 października 2022 r. do 15 grudnia 2022 r. przeprowadzono badania ankietowe o nazwie „TAK/NIE – Zdecyduj o nocnym handlu alkoholem”. Mieszkańcy mogli wypowiadać się w różnych formach: ankiecie internetowej, wywiadzie telefonicznym oraz w formie ankiety papierowej. Wyniki ankiety wskazują, że mieszkańcy Krakowa zauważają problem z nadmiernym spożyciem alkoholu i chcą wprowadzenia zmian dotyczących nocnej sprzedaży detalicznej alkoholu na terenie Miasta.

Nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie strefy spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym wygeneruje problemy ze wzrostem interwencji Policji, Straży Miejskiej oraz zaśmiecaniem przestrzeni publicznej. Projektodawcy nie wskazali żadnej kalkulacji, ani źródeł pokrycia kosztów interwencji Policji i Straży Miejskiej, czy kosztów sprzętania, a także kosztów obsługi skarg mieszkańców. Nie można zakładać, że nie wpłynie ani jedna skarga na działanie takiego miejsca, należy raczej oczekiwać napływu skarg mieszkańców w związku z jego funkcjonowaniem, tak jak to miało miejsce po wprowadzeniu takiej strefy w Warszawie.

Nadmieniam, że przed podjęciem decyzji o przeprowadzeniu konsultacji społecznych Rada Miasta Krakowa winna wziąć pod uwagę powyższe kwestie oraz uzyskać stanowisko Policji, Straży Miejskiej oraz Rad Dzielnic.

Mając na uwadze powyższe okoliczności negatywnie opiniuję projekt uchwały według druku nr 3544.